

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár

negyedévre 1 ft 25 kr., félévre 2 ft 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 265. szám, úv. Fried József né úrnő házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal hirdetésekért árjegyzék szerint számít.

Tisztujítás után.

Szentes, 1890. okt. 23.

Befejeztetett!

Lezajlott ez is, nem valami nagy lelkesedés közepett, nem úgy, hogy tág tér nyílt volna keretében a korteskedés honfői virtusának, de mégis eléggé élénken ahoz, hogy a békés, nyugalomszerető polgárt se hozza ideges izgalomba, másrészt pedig mégis lecsillapítsa a kortesek farkas-éhet.

A városi tisztujítás ezzel a ténnyel immár a múlté; aktái bekerülnek a levéltárba, egy-két napig még beszélnek róla, mint mozgalmas eseményről s onnan túl csak egy-egy városatyának a sok hivatalvadász fogdosásától fényesre csiszolt kilincse tesz tanúságot a mellett, hogy itt „restalláció” is volt, míg végre ezt is újból meglepi a zöldes patina s aztán feledésbe megy az egész tisztujítás.

Eredményében különben ez a restauráció nem is hozott semmi változást a város hivataltestületébe. Bent maradtak a régi alakok, a régi emberek s — úgy lehet a régi bűnök is, ami fölött különben ma még kissé korai, beszélni.

Változás csak a szubalternus állásoknál történt, melyek fölött elkeseredett harc folyt kiút a szűk folyosón is: megannyi aspiráns a legeslegutolsó pillanatig ott foglalván posztot, hogy addig megnyert hivatást ellenőrizze, esetleg még újakat is toborozzon a meglevőkhez.

A tisztujítás illetően lefolyása miniket sem meg nem lep, sem okot nem ad arra, hogy fölötté birálatot gyakoroljunk.

Tudtuk és meg is irtuk előre, hogy így lesz; hogy a főbb hivatalokra nézve a restauráció csak törvényes formáság és ez ellen nincs is semmi kifogásunk, mert egyrészt kívánatos, hogy az adminisztráció ügyeiben bizonyos stabilitás legyen, másrészt meg nem is olyan sűrűn teremnek nálunk képzett emberek, kik egyéb foglalkozásokat odahagyják pusztán azon dicsőségért, hogy 700—800 forinttal javadalmazott hivatalt vállaljanak a városnál.

A főbb állások sorsa tehát már jó eleve el volt döntve és ezek mindenikére jobbadán nem is kerülközött több egy pályázónál.

De annál kapósabbak voltak az alantass hivatalok: fogalmazói, számtisztai, irnoki állások, melyekre csak úgy özdünlött a sok olló, gyalú, mérleg kerülő iparos és kiskereskedő, hogy szinte bámulatos: annyi varázserővel bír nálunk ez a szó: *hivatalnok úr*.

Egészségtelen állapot az ilyen. Mert ha meggondoljuk, hogy egy valamenyire szakképzett iparossegéd, ma egy kis szorgalom mellett könnyen megkeres éven át 6—700 frtot, természetesen beleértve ellátását és lakását is: ugy lehetetlen meg nem rónunk azt a lepkekönyvműséget, mely egyikkel-másikkal ott hágyatja a tisztességes és jól jövedelmező ipart azért az úri nyomorúságért, mely éven át négyszáz forint fizetésen kénytelen tengődni.

A proletáriátus hódítása nyilvánul ebben s ugyan kit ne szomorítana el ez a körülmény, aki városunk társadalmát ezen erkölcsi mételetől megóva szeretné látni mindenkoron.

A tisztujítás lefolyásáról különben lapunk közgyűlési tudósításában kimerítően referálunk, itt még csak annyit jegyzünk meg, hogy a belügyminiszternek időközben táviratilag érkezett újabb rendeletehez képest, a segédmérnöki és csendbiztosi állás nem lett betöltve, a számtisztekre és városgazdára nézve pedig kimondatott, hogy reájuk a majdan életbelépő új statutum rendelkezései lesznek kötelezők és ehhez képest óvadékot kell majd letenniük.

E miniszteri rendelet a szentesi küldöttség közvetlen felvilágosításának köszönhető és ezzel elintéztést nyert ez az ügy is oly módon, ahogy mindjárt kezdetől kellett volna indulnia.

Mert míg az alispánra egy miniszteri utasítás minden részletében kötelező és attól önkénytelen el nem térhet, főleg oly esetben, mint ez is volt, mikor a személyes felelősség terhe súlyosul reá, addig maga az a miniszter igen visszavonhat, vagy módosíthat egy általa kibocsátott még oly szigorú rendeletet is.

Amennyiben pedig ez új szervezetben még néhány új állás van tervbe véve, mint amilyen az adótisztai, alszámvevői, másodalorvosi stb. — ennélfogva a tegnapi restaurációnak rövid időn még egy kis utójátéka leend, amidőn aztán a város hivataltestülete teljesen kikerekítettik.

Megvagyunk győződve, hogy ez a kis utójáték minden nagyobb zaj nélkül játszódik majd le s épp ezért jóformán mint bevezett ténnyel számolunk vele, főleg miután e választások úgy sem bírnak döntő befolyással a város adminisztrációjára.

A földolog az oszlopos hivatalok miként valót betöltése s itt, e hivatalokban mindentű a régiek maradtak bent, egyhangulag megválasztva.

Ismételjük, hogy ez ellen semmi

szavunk, semmi kifogásunk. Nincs okunk: már eleve bírálni az új hivatalbókokat a régi bűnök és mulasztásokért. Mint emberek ellen még kevésbé fordulunk, mert ez nem is szokásunk.

Anyit azonban már most ki kell jelentenünk, hogy a mi álláspontunkon a városi restauráció és annak eredménye egy jottányit sem változtatott.

Mint eddig cselekedtünk: ezután is éber figyelemmel kísérjük a városi ügykezelés minden ágát és szigorúan bíráljuk minden közhivatalnok hivatali ténykedését; épp oly kérlelhetlenül ostorozva az esetleges visszaélt vagy kötelességmulasztást, mint eddig s épp úgy tekintet nélkül az illető magasabb vagy alantassabb hivatali állásra.

De ahogy a multban nem irányozta birálatunkat soha személyi rokony vagy ellenszenv, ahogy nem befolyásoltattuk magunkat semmiféle személyi tekintetek által: épp oly kevésbé táplálunk ma rossz előítéletet a megválasztottak iránt, habár a régi gárda maradt is a városi adminisztráció élén.

A mult, a lefolyt 6 évi ciklus, minden bűnével, hanyagsága és mulasztásával mögöttünk van s csak annyiban tekintünk reá vissza, amennyiben majd a jövő eseményeibe belejátszik.

A mai nappal egy új ciklus kezdődik, mely éle azzal a reménnyel nézünk, hogy az újonnan megválasztott polgármester befogja váltani, amit a jelölt ígért. Az adminisztráció megszilárdul, az ügykezelés tisztább, kifogástalanabb lesz az ígért értelmében s mi örülni fogunk, ha a tisztikar minél kevesebb módot és alkalmat nyújt nekünk azon hirlapírói kötelességünk teljesítésére, mely a hivatali hanyagság, kötelességmulasztás, sőt közigazgatási bűn nyílt erkölcsi megrovására kényszerít.

Nem mi rajtunk, csupán a tisztikaron áll, hogy így legyen; nem rajtunk fog sohasem mulni, ha elismerés helyett gáncsolunk kell a jövőben is az előjáróság hivatalos cselekedeteit.

Hogy a gáncsra soha erőszakos okot nem kerestünk eddig és nem fogunk keresni ezután sem, erről azt az előjáróságot határozottan biztosíthatjuk.

De biztosíthatjuk arról is, hogy nekünk nagyobb örömet szerez mindenkori, ha hivataloskodása fölött elismerőleg nyilatkozhatunk, mint, ha untalan gáncsolni, megróni vagyunk kénytelenek.

Mert az előbbi a jó és helyes adminisztráció kifolyása lehet csupán és mi ezért küzdünk, ennek a célnak az elérése képezne büszkeségünket.

Társulati gyűlések. A körös-tiszmarosi ármentesítő társulat a f. hó 18-án központi választmányi gyűlést, ezt követőleg 19-én pedig közgyűlést tartott Hódmező-Vásárhelyen, amelyek lefolyásáról, egyéb közlendők miatt, a lehető legrövidebben a következőkben referálunk.

A központi választmány gyűlésének két fontos momentumát volt. Egyik: a békés-bábockai vonalon, Békésen rendszeresített szakaszmérnöki állás betöltése, melyre *Zolnay Belát*, a hosszúfokú ármentesítő társulat volt mérnökét választották meg egyhangulag. A másik: a szakaszválasztmányok előterjesztése a földművelésügyi minisztérium azon leiratára: vajjon nem tartaná-e a társulat elérkezettnek az időt arra, hogy az összes szakaszgazdagságok megszüntetessenek?

A békés-bábockai szakaszon ugyanis, *Mikolaj* volt szakaszgazdának kir. közjegyzővé történt kinevezése óta a szakaszmérnök végezi a szakaszgazdái teendőket is és ez a körülmény szolgált a miniszternek indokul, fentjezett leiratára.

A társulat e miniszteri leiratot a f. évi májusi közgyűlésén tárgyalta, amikor is azt a szakaszválasztmányoknak határozta véleményadásra végett kiadni.

A szakaszválasztmányok, névszerint a bökény-miniszteri és miniszter-apátfalvi szakaszválasztmány előterjesztése fekként most a központi választmány előtt, mely természetesen elfogadta a előterjesztéseket, mely szerint a nevezett két szakaszon a szakaszgazdái állás tovább is fentartandó, mert szerintük az adminisztrációs teendőket nem végezhetné a szakaszmérnök műszaki teendőinek hátránya nélkül, ezenkívül pedig a békés-bábockai szakaszon a mai állapot csak kísérlet.

Sajátságos mindenesetre az, hogy annak a békés-bábockai szakaszválasztmányának a véleményét ki sem kérték, holott éppen ez lett volna, a fentírtott kísérlet alapján, egyedül illetékes, közvetlen tapasztalat útján illetékes véleményt adni: vajjon hátrányára van-e a műszaki teendőknek náluk az a körülmény, hogy a szakaszmérnök végezi az adminisztrációs teendőket is?

Megvagyunk róla különben a szakaszválasztmányok bármiféle ellenvéleménye dacára is tökéletesen győződve, hogy ez a kettő, a műszaki és gazdasági adminisztráció nagyon jól megfér egy kalap alatt, mert hiszen itt van közvetlenül a közelünkben a csongrádsüvénnyazi társulat, ahol a főmérnök egyidejűleg igazgatója is a társulatnak.

Az igaz, hogy ez a társulat aztán nem s költ el egy krajcárt sem, ami fölösleges.

A másnap, f. hó 19-én tartott társulati közgyűlésnek szintén csak két fontos és közérdekű tárgya volt: az árterfejesztés elleni reklamációk elintézéséről az ötös bizottságok jelentéséről és a jövő év költségvetése, amelylyel kapcsolatban van az adókírovási kiics megállapításának kérdése is.

A reklamációkkal már eleve tisztában voltunk és megis írtuk korábban, miszerint ez a tárgy elveszti érdekességét, miután előre tudjuk, hogy a fölébezzések mind elutasítottak.

Dacára ennek ez a tárgy érdekes és fölöttébb tanulságos vitára adott alkalmat, amely persze azzal végződött, hogy a közgyűlés tudomásul vette a jelentéseket és a bizottságok elutasító határozatait kihirdettni rendelte azzal: hogy a határozat min

den egyes fölébezzőnek kézbesítették s hogy az ellen a közgyűlés napjától számított 30 napon belül kiki fölébezzhet.

E határozat ellen *törvényesség szempontjából*, senkinek sem lehet kifogása. *Az érdekesség autonóm joga olyan korlától, amilyen tágkörűek a kötelezettségei*; vagyis: *tartozni*, sokat tartozik megselekedni, de *bírálni*: az már más dolog, e téren annyi a szabadsága, mint a szűk udvarba rekesztett szárnyaszegett golyáé.

S mi nem is törvényesség szempontjából bíráljuk az ötös bizottságok elutasító határozatait, hanem méltányossági szempontból és az azok mindeükeiben nyilvánuló rideg, merev álláspontról, mely a bizottságok működését jellemzi.

Alkalmunk volt ugyanis egy-két ilyen elutasító határozat szövegét végig hallgatni, amelyekre azt jegyezték meg, hogy ilyen a többi is.

E szöveg szerint minden esetben azért utasították vissza a fölébezzőt, mert a *koronny által műszakilag fölülvizsgált és földbírókára vonatkozó árterfejesztési munká elen nem mutatott ki fölébezzésben hasonló hitelességű adatokat*.

Ez a megközelítés akkor, amikor tudjuk, hogy a fölébezzőknek mindössze 15 nap állt rendelkezésükre a fölébezzés benyújtására, amely idő alatt tehát — ha az ötös bizottságok működési alapja a korrekció, minden reklamációnak ki kell vala vinni a földjére egy mérnököt, hogy földjéről, az árterfejesztés ezen pontjából felvetelt eszközöljön — ez a megközelítés, — mondjuk — a legnagyobb abszurditás, amely csak létezhet, mert ha ez volt az alap, — úgy kár volt az illetőknek a reklamáció benyújtásával és a tárgyalásra való utaztatással csak újabb, haszontalan költséget okozni.

Vagy hosszabb időt kellett volna hagyni a reklamációk benyújtására és kimondani azt, hogy *csak hiteles műszaki kifogások vételnek figyelembe vagy az egész reklamáció csak fikció*, amint hogy az adott viszonyok közt nem is lehetett más s így fölösleges volt az érdekeltek bármelyikét is ezzel újabb költsékezésbe sodorni.

S hogy csakugyan fikció az egész, ezt a felfoiasított határozatok egyike fényesen igazolja.

E határozat *Eszes Mátvás teési birtokos fölébezzését utasítja el, a már fent említett élen, hogy t. i. nem állít a műszakilag fölülvizsgált árterfejesztés ellenben hasonló hitelességű adatokat*. És mikor a fölébezző erre azt feleli, hogy *kész ilyen adatokat is leszerelni és a bizottság rendelkezésére bocsátani, de nem lévén ily kifogásra elkészülte, erre 8 nappal újabb határidőt kér*; hát azt mondják rá: *nem lehet*. A reklamáció ideje lejárt, tetszett volna a földjéről akkorra új felvételt eszközölni.

Hát az ilyen eljárás helyes lehet ugyan a törvény holt betűje értelmében, de sem miestere sem az, annak szemlémében, amely megköveteli, hogy az ilyen esetekben az illető érdekelteknek a legszélesebb körű instrukció adassék arra nézve: *mily alapon lehetnek fölébezzéssel?*

Az 1891-ik évi költségelőirányzatot a közgyűlés, lényegtelen módosításokkal egészben elfogadta, de nem anélkül, hogy elene alapos kifogás nem került volna szónyegre.

Erről, valamint egyéb társulati ügyekről legközelebb írunk.

Tisztújító közgyűlés.

Szentes, 1890. okt. 22.

Mozgósítva volt minden városatya, mozgósítva a hivatalaspírások rengeteg nagy tábora s így természetesen, hogy a csérfészek alacsony terméhen fulasztóra vált a levegő és még a folyosó, de az egész emelet is szűknek bizonyult a választás iránt érdeklődők tömegének befogadására.

A tisztújítás egyébként a legnagyobb rendben, nyugodtan folyt le.

Stammer Sándor alispán, mint a tisztújító szék elnöke ugyanis pont 9 órakor megnyitván a gyűlést, előterjeszti, hogy a helygymisztertől kapott távirati rendelet értelmében a segédmérnöki és csendbiztos állások ez idő szerint nem töltetnek be; továbbá, hogy a megválasztandó számtisztek és a városgazdára nézve az életbe lépő új statútum leend kötelező.

E bejelentést a közgyűlés éljenzéssel vette tudomásul és ezután nyomban megalkult a kijelölő bizottság, melybe az alispán *Hoffer Antal* kir. közjegyzőt és *Szoós Pál* megyei tiszti ügyészt nevezte ki, míg a közgyűlés a maga részéről *Balogh János* és *Sima Ferenc*et választotta meg.

Ezután a szavazatszedő bizottság alakult meg következőképen: elnök: *Dosa Elek*, tagok: ifjú *Veszeri János*, *Czukor Emil*, *Csics Antal* és *Gál Jenő* dr. A választási közgyűlés ügyésze: *Szabó* Menyhert.

Elnök a gyűlést erre rövid időre felfüggeszti, míg t. i. a kijelölő bizottság a maga jelölésait megejti.

Mintegy jó félórát vett ez a munkát igénybe, mire a bizottság a teremben újból megjelenván, *Stammer Sándor* elnök hivatali állásról — hivatali állásra elsorolja a jelöléseket, amelyek alapján egyhangulag megválasztattak: polgarmesterré: *Sarkadi Nagy Mihály*, első tanácsnokká és helyettes polgarmesterré *Magyar József*, gazdasági tanácsnokká *Nagy Imre*, adóügyi tanácsnokká *Tóth Kálmán*, központi bírósá *Nyíry Gyula*, első árnaszéki bírók *Weisz Ede*, második ülnökké *Ónody Károly*, tiszti ügyész *Lőrinc Lajos*, számvérvő *Györi Ferenc*, közpénztárnokká *Széli Imre*, gympénztárnokká *Horváth Jenő*, adópenztárnokká *Sulcs Károly*, közpénztári ellenőrre *Nagy József* és gympénztári ellenőrre *Keresztes Nagy Imre*.

Az első közüdelem a most betöltésre következő adópenztári ellenőri állásért fejlődött ki *Tóth Gyula* és *Dolcsik József* közt, ez utóbbinak vereségével végződve, miután 10 képviselő kívánságára az elnök elrendelte a szavazást, melynek eredménye az lőn, hogy *Tóth Gyula* nagy többséggel lőn adópenztári ellenőrre megválasztva.

Közüdelem fejlődött ki a most betöltésre következő árnaszéki állásért is, mely körül háromféle osztottak meg a szavazatok. Azonban itt is az első helyen jelölt *Beszédes István* győzte le az ellenjelölteket, szerencsés mindjárt az első szavazásnál elérvén az abszolút többséget. E szerint ő lett közgyűlésmegválasztva.

A gyűlést ekkor, déli tizenkét órakor az elnök felfüggesztette, a folytatónos választás megkezdését délután 1/3-ra tűzte ki.

A délután 1/3 óra folytatólag tartott közgyűlést *Stammer Sándor* alispán megnyitván, ezáltal egyhangulag megválasztattak: mérnöknek *Abafy Zsigmond*, birtoknyilvántartóvá: *Juhász János*, számtisztekké: *Szűcs Szabó Nagy Kálmán* és *Jászai Sándor*, míg a választásra kerülő 3-ik számtiszti állás körül heves közüdelem fejlődött ki *Érsék Zsigmond* és *Schleier István* közt, melynél azonban a szavazás eredménye az utóbbinak kedvezett és így *Schleier István* lett számtiszte megválasztva.

E számtiszti választásokat megelőzően azonban már a levéltárnoki állásnál is volt szavazás a két jelöltre, mely alkalommal *Dáncóczy Lajos* kapitánysági díjnok került ki győztesnek az urnából és így ő lett levéltárnokká megválasztva.

Talán a legelkeseredettebb volt azonban a harc az állatorvosi állás betöltésékor, melyre a kijelölő bizottság mind a két pá-

lyázót, *Hufnágel* Jakab volt állatorvost és *Horváth* Istvánt jelölté.

Mikor az elnök e jelölést kihirdette, egyszerre olyan farengető kiáltozást rögtönöztek a városatyák, a milentyől még Jerichó falai is megdőltek volna s végre is szavazásra került a dolog, amely *Horváth* István diadalával végződött, amennyiben ő lett 79 szavazattal, *Hufnágel* Jakab 73 szavazata ellenében, tehát 6 szótöbbséggel megválasztva.

Ezután a városgazda megválasztása következett, amely állásra a kijelölt bizottság mind a 8 pályázót jelölte. E jelöltek közül azonban kettő iránt olyan nagymérvű bizalom mutatkozott, hogy egy szavazatot sem kaptak. Különben beadott összesen 133 szavazat s ezek közt 62 *Czakó* Istvánra, ki mint legtovább szavazatot kapott, megmaradt eddigi állásában városgazdának.

Ezzel az első nap választása be van fejezve s a folytatódólagos tisztújító közgyűlés ma reggel 9 órakor veszi kezdetét, mely alkalommal még két fogalmazó, négy írnok és egy joggyakornok lesz megválasztandó s minthogy ezen állásokra csak a pályázó, előrelátható hogy ezek mindenike héves harcot provokál, melyekben a szavazóurna vízi majd a döntő szerepet.

Ujdonságok.

Szentes, 1890. okt. 23.

— **Személyi hír.** *Zsilinszky* Mihály főispán a f. hó 22-én a délutáni vonattal hazazérkezett.

— **A földi kompjáró.** Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk azon földmivelésügyi min. leiratáról, mely a földi ártéri híd megbontásbontását, a hídó föltámasztási végtől a kompjáróig terjedő gáttest lehorodátását és a kompjáróit céljából, a hídó kiinduló, valamint az átelienes parttól jövő kompjáró csatorna ásását rendeli el. E min. leirat tárgyában a f. hó 20-án gyűlt össze értekezletre az érdekeltség és pedig, *Stammer* Sándor alispán, mint hatóság elnöktete alatt a vármegye képviselőtében *Soós* Pál t. ügyész, az államépítési hivatal részéről: *Csaby* Andor főmérnök; Szentes város képviselőtében: *Nagy* Imre tanácsok és *Abaffy* Zsigmond mérnök; a körös tiszta marosi arm. társulat részéről: *Fekete* Márton főigazgató és a csongrád-süvénlyázi arm. társulattól: *Fromm* Miklós igazgató főmérnök. Az értekezleten egyhangú határozat hozottot, mely szerint az egybegyűlések egyike sem látja a fenforgó munkák teljesítésének szükséges voltát és amennyiben erre nézve tulajdonképeni érdekeltség nincs is, tehát az síncs, aki e 8000 fetra előirányzott munka költségeit födözze, ily értelemben felterjesztés intézendő a földmivelésügyi miniszterhez. Ugyanily értelemben kerül ez az ügy a f. hó 29-én tartandó megyegyűlés elé is.

— **Vasutügy.** A lapunk legutóbbi számában jelzett vasuti értekezlet, melyre az építési engedély megadása, továbbá a szentes-vásárhelyi vasutovonalnak a szentesi állomáshoz való bekötése tárgyában hivta egybe a kereskedelmi miniszter az érdekeltségeket, a f. hó 20-án tényleg megtartott és pedig a legjobb eredménnyel, amennyiben az építési engedély megadását misen gátolja. A szentesi állomáshoz való bekötésre nézve Szentes város kiküldöttéi oda nyilatkoztak, hogy ez iránt csak annyiban tartják fenn a kártérítési igényt, amennyiben azt talán irántuk is a tenyői érdekeltség fentartaná. A vasutovonal kiépítésére nézve a kereskedelmi miniszterium másfél évet engedélyez, mely idő alatt tehát a vonal kiépítendő és a forgalomnak átadandó volna. Legnehezebb és legfogósabb kérdés volt, a kormány hoz-

zájárulási hányada a vasutépítéshez a postaszállítás megváltása címén, mert az államtitkár azt hangsúlyozta, hogy az erre előirányzott összeg már ki van merítve. Véglül azonban mégis ígéretet tettek, hogy e vasutovonal kiépítéséhez az államkincstár viszonylag ugyanolyan arányban járul, mint járult annak idején a ksz. márton szentesi szakasz kiépítéséhez, vagyis, miutegy 180,000 frttal, míg az érdekeltség 200,000 frtot kért. Azt hisszük azonban, hogy ez, ha 180,000 frtot kapunk, sem képez építési akadályt. A három külön érdekeltség egyesítése a tárgyalás folyamán nem is került szóba, mert a tenyői kusz-mártoni érdekeltség meg sem hivatott. Erre nézve tehát egy másik értekezlet egybehívása válik szükségessé, melynél szintén a miniszterium vezesse a tárgyalást.

— **Földmives iskola Szegeden.** Mint értesülünk, legközelebb, valószínűleg már a jövő évben, Szegeden állami költségén földmives-iskola fog felállítani. Ezen hír összefüggésben áll azon ténnyel, hogy *Bethlen* gróf földmivelésügyi miniszter az 1891-iki állami költségvetés tárgyalása alkalmával hangsúlyozta a földmives-iskolák szaporításának szükségességét. — E hírre a „*Szegedi Híradó*” vettük át, hogy ezzel kapcsolatban felvessük a kérdést: vajjon Szentes város, mely a tanügyért annyit áldozatot hozott és hoz meg a jelenben is, nem tehetne e sikeresen lépéseket az iránt, hogy egy földmives-iskola itt állítsassék fel a földmivelésügyi miniszterium által, vagy legálább egy ilyenek felállítására a kormány hathatós anyagi támogatása biztosítsassék. Egy ily szakiskola felállítása elől úgy sem zárkózhatunk el sokáig s miután Szegeden előreláthatólag, a temesvári mintára, ipariskola fog felállítani és ezzel ott a szakoktatás egy más ága nyer állandó otthont, nem látjuk át, miért ne tegyünk kísérletet aszánt, hogy a földmives szakoktatásnak viszont nálunk állítsassék iskola.

— **Megei közgyűlés.** Csongrád vármegye f. hó 29-én kezdődő özei évnegyedes közgyűlésének tárgysorozata nem kevesebb, mint 125 pontot özei fel. Főlöleseg volna, e hosszú tárgysorozattal lapunk hasábjait megtölteni és így az utóbbiakban csak a következő, nevezetesebb részeit emeljük ki:

2. Alispáni évnegyedes jelentés.

3. A vármegyei közigazgatási bizottság jelentése az 1890. év első feléről.

7. A törvényhatóság közútai építési, kezelési és fenntartási kiadásairól és ezek fedezésére szükséges bevételekről 1891. és 1892. évre szerkesztett költségelőirányzat.

8. A „*Horgosi Káráz*”-alapról üresedésben levő ösztöndíjas helynek választás útján betöltése.

10. Bizottsági jelentés a vármegyei mérnöki állás szervezése tárgyában.

14. Szentes város képviselőtestülete által 85.890 sz. a. alkotott szervezési szabályrendelet.

20. A magyar honfoglalás ezredéves ünnepélyben leendő részvétel módozatainak megállapítása tárgyában 172.kgy. 889. sz. a. kiküldött bizottság jelentése.

22. Az E. M. K. E. hazafias kérése az E. M. K. E. javára pótdát meg-szavazása ügyében. 4594.

— **Egy cég, amely hazugságokban dolgozik.** A „*Szentesi Lap*”-hoz címzett durvaúr kereskedés már jó idő óta kibővítette, a személyi szükséglete való tekintetből, az üzletét hazugságokkal is, melyekből mindég nagy és választékos rakomány tart. Így csak a lenjában is raktárra került a cég lapjának f. évi 124-ik számában egy monstrum hazugság, mely körülményesen leírja a Szentes városi köldttség vármegyei útját olyanformán, hogy a köldttséggel előbb az alispánt, aztán a főispánt keresteti fel és ez utóbbinál tövöl-nyegyre elmondja, mint fogadta a főispán *Csató* Zsigmond vm. főjegyző és *Banfai* Lajos, lapunk társ-szerkesztője társaságában rostolkozva bár, de előzékenyen a köldttséget,

mely aztán eltávozván, a főispánt meg mindég a fent-nevezettek társaságában hagyta. Hát hiszen, a *Hári* Jánosok családja bizonyára sohasem fog kihálni, mert az egyike a legszaporább familiáknak. Értjük is, hogy *Hári* János vitéz baka-obitos uram ő kegyelme, a dicső familia óstajta nagy dolgokat tudott az egyszerű falusi korszakban anizolani az ő napóleoni meg osztrák császári kalandjairól, no, mert hogy a jámbor hallgatóság tagjának egyike sem járt ott, ahol ő és így nem is volt soha annak a veszedelmnek kitéve, hogy meghazudtolják. Hanem, hogy ennek a durva-árkereskedésnek a cégvezetője abban találja a kedvét, hogy szintén nagyokat „anzágozjon”, mikor tudja, hogy ott többen voltak jelen, akik anzágozó-sait gyökeresen megdönték — ilyen műpeldány bizony még a *Hári* Jánosok családjában is ritkaság, sőt jellemileg teljesen érthetetlen. Mert úgy esett a dolog, hogy az a köldttség előbb kereste fel a főispánt és csak aztán az alispánt és mi ki sem mer-nénk e köldttség érdemes tagjairól olyan szegény-ségi bizonyítványt állítani, mintha ellenkezőleg történt volna, amennyiben olyan eljárásuk azt bizony-nítaná, hogy a fobb hatóság kikérülésével, előbb jártak az alantasabbnál, vagyis, meg a legkezdetele-gebb illendűsét is figyelmen kívül hagyták. — Nos, hát a köldttség igenis egészen korrekt járt el és előbb a főispánt kereste fel, annak ott talála *Stammer* Sándor alispánt, *Csató* Zsigmond várm. főjegyzőt és lapunk társ-szerkesztőjét, — kik azonban épp akkor köszöntek el a főispántól, mikor a köldt-ség bejött, úgy hogy a távozók és a jövők az elfogadó teremben találkoztak szemben egymással. A főispán tehát egyedül maradt a köldttséggel és így az a köldttség nem is hagyhatta őt távoztak senki társaságában sem. A hazugságokban így dolgozó cég vezetőjének ez a *Hári* Jánoskodása különben is egészen érthetetlen. Hiszen volt idő, mikor jómagát is ott találhatta akármik a főispán elfogadó termében vagy irodájában. S a különbség az akkor es most közt leglélebb csak annyi, hogy míg lapunk társ-szerkesztője akkor nem állt lesben a vármegye-ház leges-házában, addig a cégvezető ezt most igenis megselekedte. Igaz, hogy ez nagy különbség, de ezt csak nem veszi talán tölök roz néven, hogy mi nem eselekedtük meg akkor azt, amire ő maga most rávetemedett. Hiszen ez nem a mi vét-künk, hanem az övé!

— **Ebtartási szabályrendelet.** A vármegye közegészségügyi bizottsága a f. hó 18-án délután gyűlést tartott az ebtartási szabály-rendelet módosítása tárgyában. A tanácskozás alapját a belügyminiszter által elküldött Buda-pest fővárosi ebtartási szabályrendelet képezte, amelyre nézve a bizottság kimondta, hogy a mi viszonyainkhoz nem alkalmazható és így a meglévő e nemű vármegyei szabály-rendelet, kevés módosítással fog a közgyűlés elé terjesztetni.

— **A főkapitány.** A tegnapi lefolyt tiszt-újító közgyűlés megnyitásakor *Stammer* Sándor alispán-enök, a tegnapielőtt este Buda-pestről vett távirati utasítás folytán kihir-destte, miszerint főkapitányává *Aradi* Kálmán eddigi főkapitányt nevezte ki a főispán. A főkapitány és a délig megválasztott köztiszt-viselők, a délelőtti ülésszak berekesztése előtt le is tették a hivatalos esküt.

— **115 pályázó.** Az „*adv hadsergének*” nevezhetők azt a tekintélyes tábor, mely sikra szállt tegnap, hogy Szentes város tisz-tikarában állást kapjon, mert hiszen e tábor minden egyes tiszte és köztájonja bizonyára legszentebbül meg van győződve arról, hogy megválasztatása *advére* volna a városi adminisztrációnak. Áll pedig ez a tábor 115 pá-lyázóból, — olyan tekintélyes szám, mely 4 várost is képes volna *advösíteni* s bizony nagy kár, hogy mind a 115 nem kaphat ál-lomást, mert akkor aztán nemcsak *bologóna* e város, hanem *advösítálné* is, ez pedig tud-va levőleg egy nagyon kívánatos — *tülvégi állapot*.

— **A miniszter elismerése.** Lapunk egyik korábbi számában kimerítően ismer-tettük a kereskedelmi múzeum céljait és azon nagy előnyt, amely e cél támogatásá-val a kisiparosokra háramlik; hirt adtunk egyidejűleg arról is, hogy épp akkor ez a kereskedelmi múzeum egy bõrpar-kiállítást rendez és felhívtuk e körülményre a hely-

beli bõriparosok figyelmét. Örömmel konstatálhatjuk ma, hogy fáradozásunk, melyre kisiparosainkra hatni s őket munkásságra, verseyre serkenteni kívántuk, nem volt meddő s hogy nemcsak többen jelentkeztek a budapesti kereskedelmi múzeumnál, kik e bõriparkiállításban részt venni kívántak és tényleg részt is vettek, hanem hogy már ez az első részvétel is szép sikerrel járt, amennyiben **Kolpassky** Lajos szorgalmas timár mester, a múzeumban általa kiállított cserzett bõrk révén egy bécsi nagykereskedő cégtől nagyobb megrendelést is kapott. De nyilvánvaló fáradozásunk sikeres volta egyébként is, mert **Baross** Gábor kereskedelmi miniszter egy leiratban elismerését fejezte ki a helybeli ipartestületnek, amely a kisiparosok buzdításával oda hat, hogy az iparmúzeum időlegesen kiállításában részt vegyenek, amivel az ország ipari és kereskedelmi érdekeit egyaránt elősegíti. Öszintén örvendünk, hogy az általunk elhittett magy ily termékeny talajra talált és iparosaink, megértve a jóakaró, buzdító szót, azt nem hagyják a pusztában elhagyni. Csak az volna most még kívánatos, hogy az első siker mielőtt számosabbakat buzdítson tetterre, mely által iparunk szép virágzásnak indulhatna.

— **Ürömhír.** „Szentesi Lap“ f. évi 124. és 125-ik számaról adnak hírt, hogy az év elején Csongrádon, „Csongrád“ címmel megindult társadalmi és művelődési hetilap befejezte a pályafutását s hogy ennek folytán a nevezett lap előfizetőit „Szentesi Lappal“ fogják kárpótolni. „A Szentesi Lap“ ezzel orgánuma lesz Csongrád város azon irányzatának, mely az ott uralkodó párttal szemben a „Csongrádot“ fenntartotta s így a Csongrádról nyert előfizetők érdekeire való tekintettel allandó nyitltere lesz a csongrádi közkezesdek tárgyalásának. — Jézuska, segits! Fordítsd el szegény olvasóközönségünköt ezt az ürömpoharat, amely arra kényszeríti, hogy a szentesi gorombaságok túl még a csongrádi szemészettelt pokrókadómiadákát is kelljen olvasnia egyazon lapon. Avagy mivel érdemeltük ki az Úr haragját, hogy ily csapásal is sújt?

— **Jegyzői vizsga.** Vármegyénkben a f. hó 23-án, ma folyunk le a jegyzői vizsgák a vizsgáló bizottság előtt. E vizsgára hárman jelentkeztek: **Oroszi** János, az árment. társ. főigazgatójának iktatója, továbbá **Kucsera** Ferenc és **Kupeczki** József. Öszintén kívánjuk mind a háromnak, hogy a vizsgálatot sikerrel állják meg.

— **Társasvacsora.** A tegnapi tisztújító közgyűlést társasvacsora fejezte be **Kass** Gusztáv vendéglőjének éttermében. Egy tereitek ára 1 frt volt és a megválasztott tisztviselőkn kívül sok választó is vett részt a társasvacsorán, melyen természetesen pohárköszöntők is voltak bőségesen.

— **Az első hó.** A tisztújítás meghozta az első havazást is. Közvetlen ebéd után kezdtek pilinkélni a habkőnyű fehér csillagocskák, persze csak szórványosan, mintegy előjelzőjeül a közelgő télnek. Ez a pilinkélés aztán a délután folyamán gyakrabban ismétlődött, mintha csak az időjárás is azon erőlködne, hogy fehér lepellel takarja a multat és újmutatást adjon a megválasztottaknak, hogy e napon túl a régi bűnök tisztáni és egy új, szilárd adminisztrációt terekedjenek létesíteni.

— **Gózhajózás.** A Dunagózhajózási társulatól nyert értesülésünk szerint, a bekövetkezett magasabb vizállás folytán a hajózás Szeged és Szolnok közt újból megindult és pedig: Szegedről Szolnokra indult tegnap először, Szolnokról Szegedre indul először a f. hó 24-én.

— **Egy kis magyarzat.** „A stikli“ volt a címe lapunk legutóbbi száma egyik újdonságának, mely **Pap** János, kérdeműt muzikusnak viselt dolgait mondta el szép hegedűszóban. E hírre vonatkozólag azzal a magyarzattal tartozunk, hogy az említett **Pap** János nem az első magyar zenekar

hasonnvű tagja, ki ma is muzikus, hanem egy másik **Pap** János, ki valamikor szintén muzikus volt.

(*) **Verfälschte schwarze Seide** Man verburne ein Músterchen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echthe, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlässt bald und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schutzfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff „erschwert“), und hinterlässt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kräuselt sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Das Seidenfabrik-Dépot von G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant, Zürich) versendet gern Muster von seinen echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefert einzelne Roben und ganze Stücke porto- und zollfrei in's Haus.

Humóros szótalány*)

(Megjelent a „Szentesi Lap“ 125. számában.)

(Beküldött.) „**JÓ SZIV.**“ *Mint gyermektelen ifjú városatyja ezennel kijelentem, hogy reménytelen apányi árvaikat f. 1890. évi október 22. étől — mint a városi tisztújítás megtartásának napjától — kegyelemből — örökre fogadni kész vagyok. Az örökbe fogadás feltételeit közli a „Szentesi Lap“ kiadói hivatalában a nyomdai markos kerekajtója: Dér Szabó Mihály. Szentes, 1890. október hó 20-án. Dr. Filó Lajos m. k., u. n. gyermektelen ifjú városatyja.*

*) A megfajított névsórat lapunk legközelebbi számában közöljük és köztük jutalmaképpen **Sima** Ferencnek „Az orokos“ című vég nélküli regényét sorsoljuk ki.

Irodalom.

A „**Vasárnapi Ujság**“ október hó 19-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „**Léva** József.“ (Arcképpel.) — „**Jubileumom.**“ **Költemény Fejes István**tól. — „**Azanya.**“ **Rajz Margitay Doss**tól. — „Az aradi vértanúk szobrának leleplezési ünnepéje okt. 6-án.“ (Két oldalra terjedő nagy képpel; fénykép után.) — „**Visszaemlékezés Spilletich Bódogra.**“ **Dr. Thim József**tól. — „**Idegen földön.**“ Az orosz határtól Párisig“ **Jurjevskaja** Katalin hercegnő emlékirataiból. — „**A pisztráng májster.**“ **Hermann Ottó**lól. — „**Az úr hazakerkezése.**“ (Képpel.) — **Szathmáry György.** (Arcképpel.) — „**A kézműipar a hadviselés szolgálatában.**“ — „**A fedőjáró Mánéta.**“ (Képpel.) — „**Oszi divat elmékedések.**“ (Négy képpel.) — „**Elefánt bazar New-Yorkban.**“ (Képpel) Irodalom és művészet. — **Közintézetek és egyletek.** — **Mi újság?** — **Halálözök.** — **Sakkjáték.** — **Képtalány.** — **Szerkesztői mondanivaló.** — **Hetnapotár.**

A „**Vasárnapi Ujság**“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „**Politikai Újdonságok**“

kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem utca 4. sz.) megrendelhető a „**Képes Néplap**“ legolcsóbb újság a magyar nép számára, féltéve 1 frt.

Nyilttér.)*

NYilatkozat.

Alólirott ezennel kijelentem, hogy a „**Szentes és Vidéke**“ f. évi. 84 ik számában, **Bodnár** Lajos aláírásával megjelent „**Nyilttéri közlemény**“ írója nem én vagyok, sőt az illető és köztem rokonság sem áll fenn, hanem pusztán **névörökönök** vagyunk.

Szentesen, 1890. október 23. áu.

Bodnár Lajos,
kőműves-iparos.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Dr. Mátéffy Ferenc.**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

A NEUMANN JAKAB-féle
üzletben egy jó házból való
fiú tanoncul felvétetik. 3-1

4028/tk. 1890. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Farkas Benedekné Fülöp** Máriának önkéntes árverési ügyében a szentesi kir. járásbírószág területén levő és Szentes városában fekvő a szentesi 7293. és 4. sz. ljkvekben A 7 2/b. és 3. rsz. a. foglalt I. t. 5. népsorszámú ház és udvar és minden tartozékaira az árverést 2000 forint ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1890 évi november hó 6 ik** napján délelőtti 9 órákor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatulni fog.

Árverezési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 200 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bínatpénzben a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiadított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1890. évi október hó 19-ik napján.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

TEMESVÁRY,
kir. alj bíró.

3-1

Halottak-napjára!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű, kegyeletet megtartó közönség b. tudomására, hogy már **disz-temetkezési üzlet**em folytán is nemcsak a leghirnevesebb és legnagyobb

SIRKOSZORÚ GYÁRAKKAL

állók összeköttetésben, hanem ez évadban még a legszebb, élővirágokhoz hű mintájú **KOSZORÚKKAL** is ellátam üzletemet, melyek nállam folyton kaphatók; miről dúsán berendezett **koszorú-raktáramban** személyes meggyőződést kérek szerzeni.

Az árakat illetőleg, vagyok abban a kellemes helyzetben, hogy sokkal jutányosabb árakban részesíthetem tisztelt vevőimet, mint bármely gyári raktáros.

Mély tisztelettel

NYIRI GERZON.

3-2